

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – III. RAZRED
XVIII. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2013.)
DRŽAVNA RAZINA**

Test ima 34 zadatka. Točni odgovori vrijede ukupno 100 bodova. Bodovna vrijednost zadatka napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Alternativno točno rješenje napisano je u zagradi.

1. zadatak

Ranko Marinković rođen je 1913. godine u **Visu** na otoku **Visu**. **Osnovnu** školu polazio je u rodnome mjestu, a gimnaziju u **Splitu** i **Zagrebu**. **Diplomirao** je na **Filozofskome** fakultetu u **Zagrebu**.

Za vrijeme **Drugoga** svjetskog rata interniran je u logor u južnoj **Italiji**, a nakon kapitulacije **Italije** prebačen je u saveznički zbjeg u **Egiptu**. **Poslije** rata radio je u **Ministarstvu** prosvjete, **Nakladnom** zavodu **Hrvatske** i kao ravnatelj **Drame** te dramaturg **Hrvatskoga** narodnog kazališta u **Zagrebu**. **Od** 1951. do umirovljenja bio je profesor na **Akademiji** za kazališnu umjetnost. **Umro** je u **Zagrebu** 2001. godine, a sahranjen je u **Komiži** na **Visu**. **Jedan** je od najznačajnijih hrvatskih književnika 20. stoljeća. **Napisao** je romane **Kiklop**, **Zajednička** kupka, **Never** more, zbirke novela **Ruke** i **Pod** balkonima, drame **Albatros**, **Glorija**, **Pustinja**, zbirke eseja i kazališnih kritika **Geste** i grimase te **Nevesele** oči klauna.

4 boda (1 pogr. – 3 boda, 2 pogr. – 2 boda, 3 pogr. – 1 bod)

2. zadatak

- a) začuđeno
- b) zanijemjelu
- c) visjela
- d) očajničkim
- e) bjesni

5 bodova (svaki odgovor 1 bod)

3. zadatak

- a) otpočne, romantičnu, priču, svećenika, tražeći
- b) Čak, mučenikom, mučenik, ćušaka
- c) dječaćka, priču, neobičnom, čovjeku
- d) čudna, veličina, slična, već, upamćenoj, veličini

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod); eventualna pogriješka
odnosi se na svaku pojedinu riječ

4. zadatak

Tu **se** osjećao sigurnim **i** nadmoćnim u **tim** psihološkim igrama gdje **ga** ona nije mogla slijediti, a **on je** mogao govoriti bilo što **u** luđačkim alegorijama.

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod)

5. zadatak

c) mu – će – ni – kom

d) o – gle – da – va – ju – í

2 boda (svaki točan odgovor 1 bod)

6. zadatak

sve – (pridjevska/neodređena) zamjenica / zamjениčki pridjev

takvo – (pridjevska/pokazna) zamjenica / zamjениčki pridjev

čak – čestica (riječca, partikula) / prilog

od – prijedlog

sâm – (zamjениčki) pridjev / pridjevska (neodređena) zamjenica

te – veznik

prekasno – prilog

išta – zamjenica (neodređena)

visoko – prilog

neke – zamjenica (neodređena)

4 boda (1 pogr. – 3 boda, 2 pogr. – 2 boda, 3 pogr. – 1 bod)

7. zadatak

glagol	naziv glagolskog oblika	glagol	naziv glagolskog oblika
uđe	aorist	zabacujući	gl pril. sadašnji
se zvaše	imperfekt	izdužene	gl. pridjev trpni
(ne) bijaše	imperfekt	su vodili	perfekt
pogodi	aorist	prekinuše	aorist
(se) presavi	aorist	pristupi	aorist
znači	prezent	bi	aorist
su	prezent	(ne) htje	aorist
dovuče (se)	aorist	sjesti	infinitiv
sjedijaše	imperfekt	upita	aorist
smijao se	(krnji) perfekt	bi opravdao	kondicional I.

6 bodova (1 pogr. – 5 bodova, 2 pogr. – 4 boda, 3 pogr. – 3 boda,
4 pogr. – 2 boda, 5 pogr. – 1 bod)

8. zadatak

objektna rečenica / objekt

1 bod**9. zadatak**

Kišica(N) jesenja(N) je sipila i zrak(N) je bio čist(N) i mirisan(N). Tako je, odobri Melkior(N) kišu(A), dugo žuđenu(A), i taj(A) zrak(A) ljekoviti(A). Kao pijetao(N) koji(N) izlazi iz kokošinjsca(G) on(N) razmahne krilima(I) slobodno i dođe mu(D) da zakukuriče. Tiho se(A) uvuče u sobu(A) ne paleći svjetla(G/A) da ne bi budio gosta(A/G). – Upalite, upalite – reče glas(N) iz mraka(G) – ja(N) ne spavam.

Melkior(N) upali i izmuca nesigurno «dobra(N) večer(N)», tko(N) zna, možda se ni to(N) ne smije? Nepoznati(N) izmrmrlja nešto(A), nešto(A) kao odgovor(A). Odabrao je divan(A) za spavanje(A), a krevet(A) ostavio domaćinu(D).

Pored divana(G) na podu(L) hrpa(N) domaćih(G) i stranih(G) novina(G) bačenih(G) u neredu(L). Temeljito(N) informiranje(N)... prije spavanja(G), pomisli Melkior(N).

6 bodova (1 pogr. – 5 bodova, 2 pogr. – 4 boda, 3 pogr. – 3 boda,
4 pogr. – 2 boda, 5 pogr. – 1 bod)

Napomena: treba priznati i ako netko ne odredi padež u rečenici «Tiho se(A) uvuče u sobu...».

10. zadatak

riječ	glasovna promjena
trapis	vokalizacija (promjena l u o)
svetac	nepostojano a
morio	vokalizacija (promjena l u o)
gladū	jotacija
ispijao	vokalizacija (promjena l u o)
ukroćene	jotacija
oblicima	sibilarizacija

5 bodova (1 pogr. – 4 boda, 2 pogr. – 3 boda, 3 pogr. – 2 boda, 4 pogr. – 1 bod)

11. zadatak

- a) sročnost/kongruencija
- b) pridruživanje
- c) upravljanje/rekcija
- d) pridruživanje
- e) upravljanje/rekcija

4 boda (1 pogr. – 3 boda, 2 pogr. – 2 boda, 3 pogr. – 1 bod)

12. zadatak

- a) Vi ste ludi!
- b) Melkioru je bilo neugodno.

2 boda (svaki odgovor 1 bod)

13. zadatak

- a) Trafikant to shvati kao uvredu.
- c) Gledali su u njega kao da ih je pozvao na neku predstavu.
- d) On se stao ponašati kao da je zaista nešto skrivio.

2 boda (1 pogr. – 1 bod)

14. zadatak

ljudi – subjekt
na vagi – PO (mjesta)
mu – objekt (neizravni)
netko – subjekt
s poštovanjem – PO (načina)

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod)

15. zadatak

- a) ~
- b) tilda

1 bod (za oba točna odgovora)

16. zadatak

subjekti: Don Frenando, nešto, oči

2 boda (1 pogr. – 1 bod)

17. zadatak

izravni objekti: (svoje duge) noge, bradu, čašicu (s konjakom)
neizravni objekt: (jednim) koljenom

3 boda (1 pogr. – 2 boda, 2 pogr. – 1 bod)

18. zadatak

- a) atributna
- b) atributna
- c) subjektna
- d) namjerna
- e) objektna
- f) vremenska
- g) objektna

4 boda (1 pogr. – 3 boda, 2 pogr. – 2 boda, 3 pogr. – 1 bod)

19. zadatak

- a) duža stanka u govoru/isprekidanost/prekinutost (uvjetovana uzbuđenjem, umorom...)
- b) mijenjamo je crtom (–) / crticom (–)

2 boda (a – 1 bod, b – 1 bod)

20. zadatak

- a) Bogoslav Šulek
- b) Njemačko-hrvatski rječnik
Hrvatsko-njemačko-talijanski rječnik znanstvenoga nazivlja (I-II)

3 boda (svaki odgovor 1 bod)

21. zadatak

- a) kvalitativni pridjevi
- d) neodređeni pridjevi

2 boda (svaki odgovor 1 bod)

22. zadatak

genitiv množine: uha
dativ množine: ušima

1 bod (oba točna odgovora)

23. zadatak

stršeći

1 bod

24. zadatak

- a) pridjev u službi zavisne rečenice / predikatni proširak
- b) pridjev u službi atributa

2 boda (svaki odgovor 1 bod)

25. zadatak

- a) Djječak je vèlik, vîtak, bŕz, pàmetan, druželjubiv.

Napomena: zanaglasnu dužinu ne računati u pogrješke.

- b) bŕz – jednosložne riječi mogu imati samo silazne naglaske
druželjubiv – na srednjemu slogu višesložnih riječi mogu stajati samo uzlazni naglasci

4 boda (3 boda za točno označene sve naglaske, 1 pogr. – 2 boda,
2 pogr. – 1 bod; 1 bod za točna objašnjenja)

26. zadatak

To je značilo još čekati.

1 bod

27. zadatak

predikat: jedan je od (najznačajnijih) romana
subjekt: Kiklop
PO: uopće
apozicija: roman

4 boda (1 pogr. – 3 boda, 2 pogr. – 2 boda, 3 pogr. – 1 bod)

28. zadatak

- a) više se ne zna
- b) kako se to ime pisalo;
jer je ostalo zapisano u nekom pismu;
koje danas nazivamo ruskim pismom;
- c) subjektna
uzročna
atributna

5 bodova (a – 1 bod; b – 2 boda, 1 pogr. – 1 bod; c – 2 boda, 1 pogr. – 1 bod)

29. zadatak

- a) vremenska rečenica
- b) Budući da se pojavio Melkior, kćerke su s vriskom napustile obred. / Kćerke su s vriskom napustile obred jer se pojavio Melkior. / Kćerke su s vriskom napustile obred zato što se pojavio Melkior.

2 boda (a – 1 bod; b – 1 bod)

30. zadatak

nepunoznačne riječi: i, na, i, po, se, da, ne, s

2 boda (1 pogr. – 1 bod)

31. zadatak

predikatni proširak: ulazeći (u ulicu)

1 bod

32. zadatak

odgovori: a-4, b-1, c-3, d-7, e-8, f-6, g-2, h-5

4 boda (1 pogr. – 3 boda, 2 pogr. – 2 boda, 3 pogr. – 1 bod)

33. zadatak

- a) konektor: unatoč tomu
modifikator: na žalost
- b) značenje konektora: dopuštanje / povezuje rečenice u tekst
značenje modifikatora: nezadovoljstvo / izriče stav govornika prema sadržaju rečenice / prema onome što je rečeno

3 boda (a – 1 bod; b – 2 boda; za svaki odgovor pod b 1 bod)

34. zadatak

- a) Adolfo Veber Tkalčević
- b) Ante Kuzmanić
- c) Fran Kurelac

3 boda (svaki odgovor 1 bod)